

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΕ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ

Ευρυδίκη Αμπατζή

Παγκόσμια Ημέρα Βιβλιοθηκών
Διεθνής Έκθεση Βιβλίου - Θεσσαλονίκη
Παρασκευή 29 Μαΐου 2009

Η Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων συμπληρώνει αυτήν την χρονιά 165 χρόνια λειτουργίας. Ιδρύθηκε το 1845 από την πρώτη Βουλή που συνήλθε, αφού τέθηκε σε ισχύ το Σύνταγμα του 1844. Δύο είναι οι προσωπικότητες που σφράγισαν την πορεία της Βιβλιοθήκης στο ξεκίνημά της. Ο πρώτος διευθυντής της, ο Ζακύνθιος λόγιος και γνωστός δικαστικός **Γεώργιος Τερτσέτης**, την ανέδειξε σε πνευματικό κέντρο της εποχής. Η ανάπτυξη και η οργάνωσή της, όμως, οφείλονται κυρίως στον **Τιμολέοντα Φιλήμονα**,

βουλευτή, νομικό και εκδότη της εφημερίδας *Αιών*, ο οποίος εξελέγη το 1875 Έφορος του Βουλευτηρίου. Από τα μέσα του 19ου έως τις αρχές του 21ου αιώνα έχουν αλλάξει πολλά στην μακρά διαδρομή της. Η Βιβλιοθήκη της Βουλής, με συνεχείς αναζητήσεις και εκσυγχρονιστικά βήματα, προσπαθεί να παρέχει υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, σε έναν κόσμο που μετασχηματίζεται με ραγδαίους ρυθμούς σε οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό και τεχνολογικό επίπεδο.

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

➤ ΣΥΛΛΟΓΕΣ

Η Βιβλιοθήκη διαθέτει μια από τις μεγαλύτερες συλλογές έντυπου υλικού στην Ελλάδα η οποία ανέρχεται σε περίπου 650.000 τόμους όλων των επιστημών. Εμπλουτίζεται σε ετήσια βάση κατά 5.000 περίπου ελληνικούς τίτλους σύμφωνα με τη διάταξη περί υποχρέωσης κατάθεσης του Ν. 3149 (ΦΕΚ Α' 141/10.06.2003) και αγοράζει περίπου 1.000 ξενόγλωσσους τίτλους. Διαθέτει μία πλουσιότατη και ιδιαίτερα αναπτυγμένη συλλογή του ελληνικού ημερήσιου και περιοδικού τύπου από τον 19^ο αιώνα, καθώς και μία ενδιαφέρουσα συλλογή του ξενόγλωσσου τύπου από τον 19^ο αιώνα τις οποίες εξακολουθεί να αναπτύσσει συστηματικά έως σήμερα. Έχει παράγει 21.000 μικροταινίες και τα ψηφιακά της τεκμήρια ξεπερνούν τις 8 εκατομμύρια σελίδες.

Οι συλλογές της Βιβλιοθήκης σχηματικά περιλαμβάνουν:

α) μονογραφίες, εγκυκλοπαίδειες, λεξικά,

β) ειδικές συλλογές

σπανίων βιβλίων (10.000

τόμους σπανίων εκδόσεων

των ετών 1471-1800),

χειρογράφων (600),

μονόφυλλων, χαρτών

(4.500 ελληνικών και ξένων

χαρτών από το 1500),

χαρακτικών, φωτογραφιών

και ιστορικών αντικειμένων,

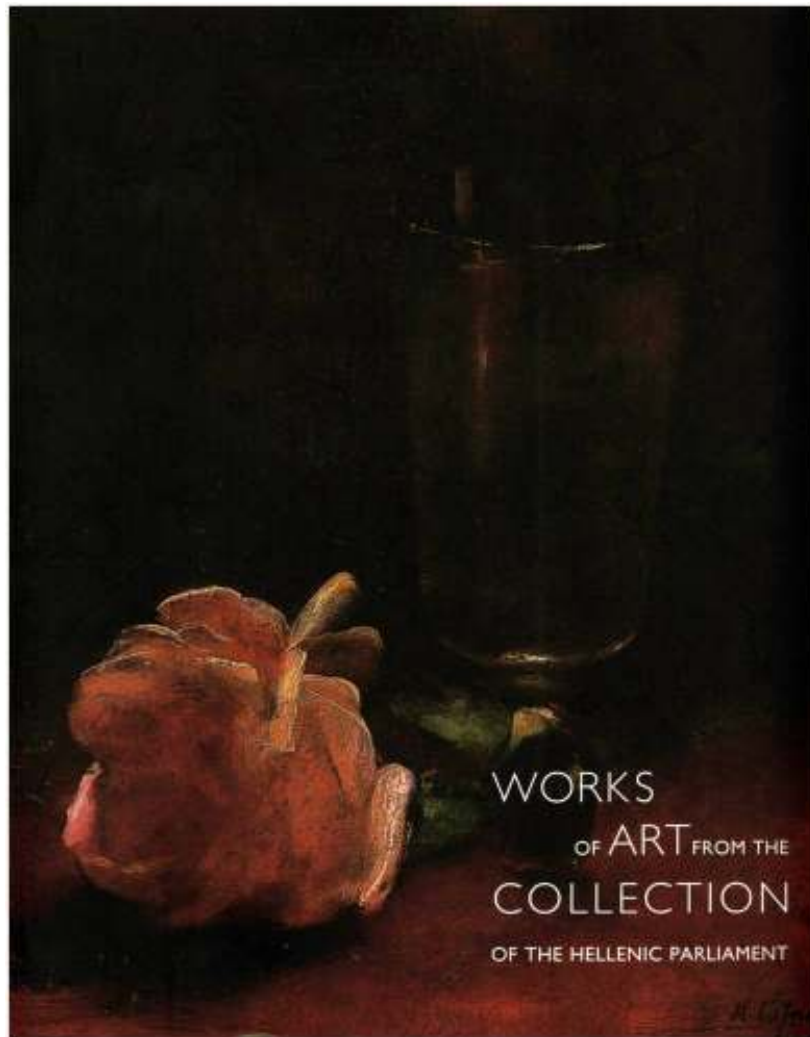
γ) συλλογή έργων τέχνης, η οποία αναπτύσσεται με γοργούς ρυθμούς τα

τελευταία χρόνια (1.000 έργα τέχνης: λάδια, υδατογραφίες, γλυπτά,

φιλελληνικά αγαματίδια και πιάτα, και προσωπογραφίες των προέδρων της

Βουλής και πρωθυπουργών),

δ)

ελληνικές και ξενόγλωσσες εφημερίδες και περιοδικά (περισσότεροι από 5.000 τίτλοι περιοδικών εντύπων από τον 18^ο αιώνα έως σήμερα),
ε) ιστορικά και πολιτικά αρχεία,
στ) μικροταινίες, και τέλος
ζ) ψηφιακά τεκμήρια.

Η συμμετοχή στο πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας, Μέτρο 1,3 με το έργο «Τεκμηρίωση, Αξιοποίηση και Ανάδειξη των Συλλογών της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων», εντατικοποίησε τους ρυθμούς εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης και αξιοποίησε τις νέες τεχνολογίες, αποκομίζοντας πολυδιάστατα οφέλη. Στο πλαίσιο του προγράμματος ψηφιοποιήθηκαν περισσότερα από οκτώ εκατομμύρια τεκμήρια, που προέρχονται κυρίως από ελληνικές εφημερίδες και περιοδικά. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και διευρύνεται η πρόσβαση σε μια δεξαμενή πληροφοριών ιδιαίτερα προσφιλή στους ερευνητές. Πολύ σύντομα όλο το ψηφιακό υλικό θα αναρτηθεί στον διαδικτυακό τόπο της Βουλής voulibeu@parliament.gr, αφού πρώτα αντιμετωπιστούν τα θέματα αποθήκευσης, ασφάλειας και πνευματικών δικαιωμάτων.

Η Βιβλιοθήκη ψηφιοποιεί συστηματικά διάφορα τεκμήρια, ανάλογα με την σπανιότητα του υλικού, τη χρήση και την κατάσταση του, αλλά και σύμφωνα με τις ανάγκες των χρηστών, όπως εισηγητικές εκθέσεις νομοσχεδίων, χειρόγραφα και φυλλάδια. Παράλληλα, έχουν σαρωθεί περισσότερα από 800 βιβλία και φυλλάδια σε συνεργασία με διάφορους φορείς, όπως πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα αλλά και ιδιώτες στους οποίους απευθυνόμαστε συχνά για τη συμπλήρωση των συλλογών.

➤ ΣΤΕΓΑΣΗ

Επί σειρά ετών η Βιβλιοθήκη φιλοξενήθηκε σε διάφορα κτήρια στην Αθήνα. Με την μετατροπή των Παλαιών Ανακτόρων σε κτήριο της Βουλής των Ελλήνων το 1935, η Βιβλιοθήκη εγκαταστάθηκε στο δεύτερο όροφο του κτηρίου στην Πλατεία Συντάγματος. Σήμερα, λόγω του μεγάλου όγκου των συλλογών της, η Βιβλιοθήκη της Βουλής στεγάζεται σε τρία σημεία της Αθήνας:

στο Μέγαρο της Βουλής (Κεντρική Βιβλιοθήκη), όπου φυλάσσονται περίπου 40.000 τόμοι που καλύπτουν πολιτικές και οικονομικές επιστήμες, δίκαιο, στερεότυπες εκδόσεις κλασσικής φιλολογίας, ιστορία και γεωγραφία, πρακτικά συνεδριάσεων, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ημερήσιο Τύπο, ξενόγλωσσες εφημερίδες και περιοδικά,

στην Μπενάκειο Βιβλιοθήκη (επί της Ανθίμου Γαζή 2), τμήμα της οποίας είναι δωρεά του Εμμανουήλ Μπενάκη προς τη Βουλή των Ελλήνων το 1925, προκειμένου να στεγαστεί η βιβλιοθήκη Ρενάν –Ψυχάρη (32.000 τόμοι) και το Αρχείο Ψυχάρη. Η ταξινόμηση και τεκμηρίωση του σημαντικού για τις νεοελληνικές σπουδές αρχείου Ψυχάρη θα έχει ολοκληρωθεί έως το τέλος του τρέχοντος έτους. Στεγάζει, επίσης, και τις προσωπικές βιβλιοθήκες, δωρεές πολιτικών προσωπικοτήτων κατά κύριο λόγο (Καφαντάρη, Μεταξά, Τσαλδάρη, Σίδερη), καθώς και αρχεία πολιτικών προσωπικοτήτων. Πρόσφατα αποκτήματα είναι το Αρχείο Ανδρέα Παπανδρέου, το οποίο έχει ταξινομηθεί και ψηφιοποιηθεί, καθώς και το Αρχείο Βιργινίας Τσουδερού, το οποίο τώρα ταξινομείται. Επιπρόσθετα περιλαμβάνει βιβλία που καλύπτουν

τους τομείς των θετικών επιστημών, ανθρωπολογίας, φιλοσοφίας, θεολογίας, ιατρικής, στρατιωτικών επιστημών, ελληνικής και ξένης λογοτεχνίας. Η Μπενάκειος Βιβλιοθήκη, προκειμένου να ανακαινιστεί το κτήριο όπου στεγαζόταν, μεταφέρθηκε προσωρινά στο κτήριο του πρώην Καπνεργοστασίου, όπου και λειτουργεί κανονικά, και τέλος,

στο πρώην Καπνεργοστάσιο (Λένορμαν 218), ένα βιομηχανικό κτήριο των αρχών του 20ού αιώνα (με εμβαδόν 18.000 τ.μ.) που έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο. Το κτήριο του Καπνεργοστασίου στεγάζει, από το 1990, τη συλλογή του Ημερήσιου και Περιοδικού Τύπου, τα εργαστήρια Μικροφωτογράφησης, Ψηφιοποίησης και Ηλεκτρονικής Αποθήκευσης, καθώς και τα εργαστήρια της Συντήρησης Έργων Τέχνης και Εντύπων της Βιβλιοθήκης.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Η Βιβλιοθήκη της Βουλής εμπίπτει στην κατηγορία των ειδικών βιβλιοθηκών. Κύρια αποστολή της είναι η υποστήριξη των βουλευτών στο κοινοβουλευτικό τους έργο. Όμως, παράλληλα, είναι γενική βιβλιοθήκη ανοικτή στο κοινό. Προκειμένου να αξιοποιήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις ιδιαίτερα πλούσιες και μεγάλες σε όγκο υπάρχουσες συλλογές της και την δυναμική που έχει αναπτύξει, έχει υιοθετήσει και άλλες αποστολές.

Κοινοβουλευτική Βιβλιοθήκη

Η Βιβλιοθήκη της Βουλής, ως κοινοβουλευτική βιβλιοθήκη, καλείται να εξυπηρετήσει τις εξειδικευμένες ανάγκες των βουλευτών και των συνεργατών τους. Παρέχοντας έγκυρη και έγκαιρη πληροφόρηση συμβάλλει σημαντικά στην υποστήριξη και ενίσχυση του κοινοβουλευτικού και νομοθετικού έργου.

Η Βιβλιοθήκη της Βουλής διαχειρίζεται και αναπτύσσει μια σύγχρονη και εξειδικευμένη σε θέματα που ενδιαφέρουν το Ελληνικό Κοινοβούλιο πληροφοριακή συλλογή σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

Παρέχει τη δυνατότητα εκπαίδευσης και ενημέρωσης των χρηστών, βουλευτών και επιστημονικών συνεργατών, σχετικά με το έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό που διακινείται μέσω της Κοινοβουλευτικής Βιβλιοθήκης και τους μηχανισμούς πρόσβασης και αναζήτησης των Πρακτικών, Εισηγητικών Εκθέσεων, της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Η Βιβλιοθήκη προετοιμάζει **ειδικούς θεματικούς ενημερωτικούς φακέλους** που άπτονται του κοινοβουλευτικού ενδιαφέροντος, ή αναφέρονται σε νομοθετικά ζητήματα που προκύπτουν ή τίθενται προς συζήτηση.

Προσφέρει πρόσβαση μέσω του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών, του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Heal-link), του Διαδικτύου και άλλων συνεργασιών, σ' ένα τεράστιο φάσμα ηλεκτρονικού υλικού σε μορφή πλήρους κειμένου. Παράλληλα, αναπτύσσει υπηρεσίες διαδανεισμού για την πληρέστερη εξυπηρέτηση των χρηστών.

Η Βιβλιοθήκη της Βουλής λειτουργεί ως αγωγός συνεργασιών με άλλους κρατικούς φορείς και οργανισμούς και είναι ανοιχτή σε συνεργασίες με άλλες βιβλιοθήκες και ερευνητικά κέντρα της Ελλάδας και του εξωτερικού. Η δικτύωση της Βιβλιοθήκης αποτελεί βασικό μέσο κάλυψης των αυξημένων αναγκών πληροφόρησης, καθώς μάλιστα τα γνωστικά αντικείμενα που απασχολούν το ενδιαφέρον των βουλευτών είναι ευρύτατα και καλύπτουν όλο το φάσμα της κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής δραστηριότητας, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της ενίσχυσης του ρόλου των εθνικών κοινοβουλίων στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα, η Βιβλιοθήκη της Βουλής έχει οργανώσει και στηρίζει τη λειτουργία **Κέντρου Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης (KET)** με σκοπό:

- να συμβάλλει, σε συνεργασία με τα άλλα δίκτυα πληροφόρησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην πληροφόρηση των μελών και των υπηρεσιών του ελληνικού κοινοβουλίου σχετικά με τις εξελίξεις και τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τρόπο ακριβή και έγκυρο,
- να παρέχει βιβλιογραφία για ευρωπαϊκά θέματα και ειδικές ευρωπαϊκές εκδόσεις που αποτελούν μέρος της συλλογής της Βιβλιοθήκης της Βουλής,
- να παρέχει απευθείας πρόσβαση στις ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης και τις βάσεις δεδομένων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και
- να παρέχει πληροφόρηση για θέματα ευρωπαϊκού δικαίου αλλά και συγκριτική πληροφόρηση σχετικά με τα λοιπά κράτη μέλη, σε συνεργασία με άλλες κοινοβουλευτικές βιβλιοθήκες.

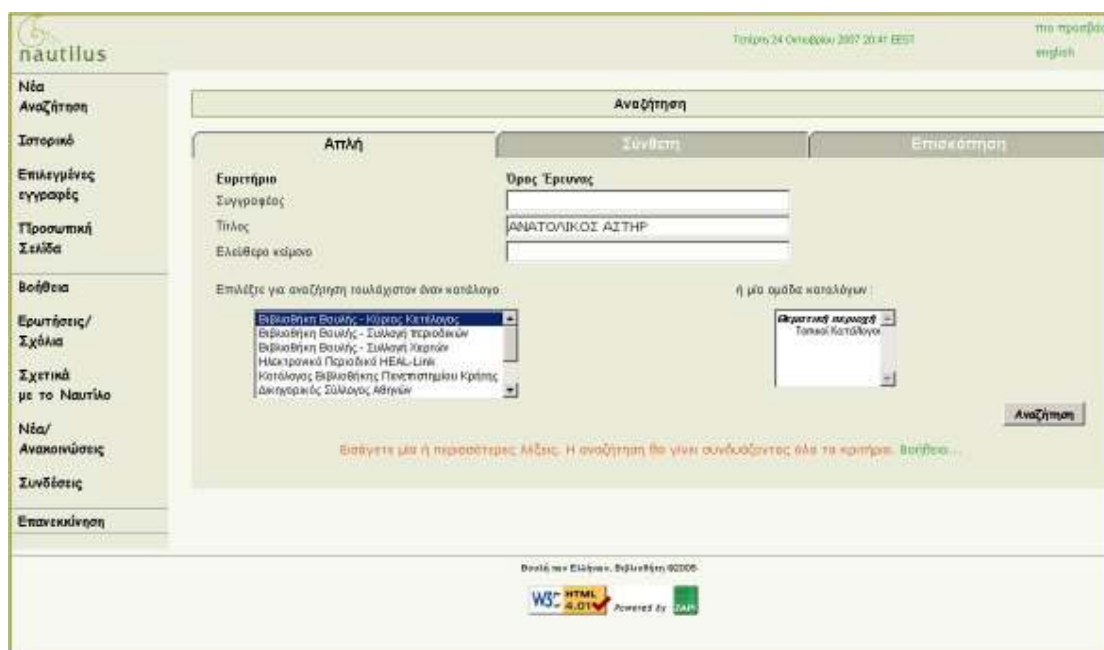
Επιστημονική Αποστολή

Παραδοσιακά, η Βιβλιοθήκη απευθύνεται στην ερευνητική κοινότητα στηρίζοντας με ποικίλους τρόπους την μελέτη της ελληνικής ιστορίας και την επιστημονική έρευνα γενικότερα.

Εκ των πραγμάτων, οι συλλογές της Βιβλιοθήκης της Βουλής αποτελούν σημαντική πηγή για την ιστορική έρευνα. Έλληνες και ξένοι μελετητές προστρέχουν στο ποικίλο υλικό της προκειμένου να ικανοποιήσουν τις ερευνητικές τους ανάγκες. Για τον λόγο αυτό η Βιβλιοθήκη έχει οργανώσει τις υπηρεσίες της, ώστε να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στα συνεχώς αυξανόμενα αιτήματα της επιστημονικής κοινότητας.

Ο ηλεκτρονικός κατάλογος της Βιβλιοθήκης αποτελεί το μέσο που ενοποιεί όλο το υλικό της που στεγάζεται σε διάφορες συλλογές και τμήματα. Το ενοποιημένο περιβάλλον διαχείρισης των βιβλιογραφικών βάσεων που έχουν δημιουργηθεί βρίσκεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://catalog.parliament.gr>

Βιβλιοθήκη Πόλης

Η Βιβλιοθήκης Πόλης στο χώρο του πρώην Καπνεργοστασίου θα αποτελέσει ένα μεγάλο άνοιγμα προς την κοινωνία με τη λειτουργία της που στόχο θα

έχει την εκπαιδευτική ψυχαγωγία. Στόχος της Βιβλιοθήκης Πόλης είναι να αναδείξει και να αξιοποιήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις τρέχουσες συλλογές της, να προσφέρει πρόσβαση στα νέα ψηφιακά προϊόντα και να δημιουργήσει η ίδια ψηφιακά προϊόντα και υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας για τους πολίτες. Επιθυμεί να διαδραματίσει έναν παιδευτικό ρόλο και σχεδιάζει ειδικά προγράμματα με επίκεντρο τους νέους και την οικογένεια. Με τον τρόπο αυτό πιστεύει ότι θα συμβάλει με πρόσφορο τρόπο στην διατήρηση της συλλογικής ιστορικής μνήμης μέσα από τους δρόμους της γνώσης αλλά και τα κανάλια μιας δημιουργικής ψυχαγωγίας. Ο προγραμματισμός της Βιβλιοθήκης Πόλης περιλαμβάνει και άτομα και πολιτισμικές ομάδες που προέρχονται από άλλες χώρες, σε μία προσπάθεια αναβάθμισης της περιοχής, εξοικείωσης με την έννοια της διαφορετικότητας και συγκερασμού των διαφορετικών πολιτιστικών ταυτοτήτων.

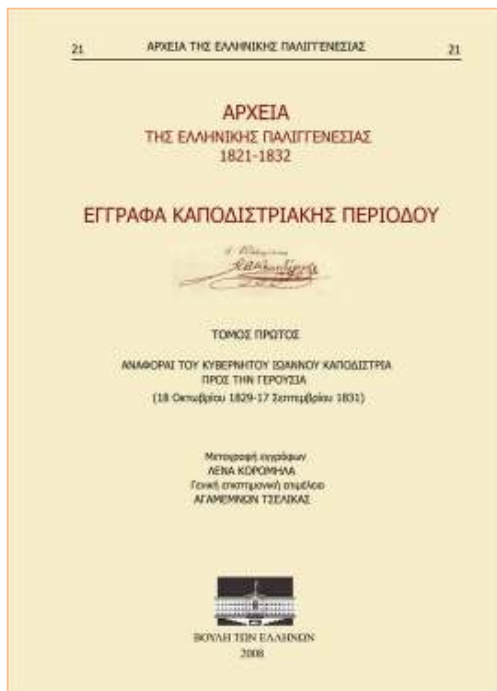
Πολιτιστική Αποστολή

Η Βιβλιοθήκη της Βουλής, έχει προχωρήσει στην τεκμηρίωση και ψηφιακή αποτύπωση της πλούσιας συλλογής έργων τέχνης της Βουλής, συλλογής της οποίας έχει την ευθύνη, και η οποία περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικά έργα τέχνης Ελλήνων καλλιτεχνών -κατά κύριο λόγο- από τις αρχές του 19ου αιώνα έως τις τελευταίες δεκαετίες του 20ού, και συνεχίζει την τεκμηρίωση του φωτογραφικού της αρχείου. Προκειμένου να γίνεται καλύτερη διαχείριση της συλλογής, δρομολογείται η αγορά του ειδικού προγράμματος διαχείρισης MuseumPlus.

Το ψηφιακό της αρχείο είναι προσβάσιμο από τον δικτυακό τόπο της Βουλής, <http://www.parliament.gr/collection/>, διασφαλίζοντας την ισότητα της πρόσβασης σε όλους τους πολίτες.

Με στόχο να διευκολύνει τη γνωριμία των πολιτών με τον πολιτισμό και την ιστορία μας, η Βιβλιοθήκη διοργανώνει εκθέσεις, ιστορικού ή και επετειακού χαρακτήρα, και πραγματοποιεί σειρά εκδόσεων, σε συνεργασία με άλλους φορείς, αναδεικνύοντας το πλούσιο και πολύτιμο υλικό που διαθέτει. Υλικό που σε μεγάλο βαθμό είναι διαθέσιμο μέσα από την ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.parliament.gr/onlinePublishing/index.htm>

Με γνώμονα τις πολλαπλές και πολυεπίπεδες πληροφοριακές και παιδευτικές ανάγκες, η Βιβλιοθήκη της Βουλής προσανατόλισε τις αναβαθμισμένες υπηρεσίες της, αξιοποιώντας τις υπάρχουσες και τις αναπτυσσόμενες συλλογές της και τις δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες. Φιλοδοξεί με τον τρόπο αυτό να γίνει ένας σταθερός θεσμός στον χώρο της πληροφόρησης, ένας πλατύς αγωγός διάχυσης της πληροφορίας ο οποίος ικανοποιεί ζωτικές ανάγκες της καθημερινότητας των κοινοβουλευτικών υπηρεσιών, τις επιστημονικές αναζητήσεις των ερευνητών και τις αναγνωστικές και πολιτιστικές ανάγκες των πολιτών.

